

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206708
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206708.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36864421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 23.1.2014 č.k. 2C/121/2013 - 78, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č.k. 2C/121/2013 - 78 žalobu zamietol. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobou zo dňa 27.9.2012 sa žalobca domáhal zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 726,42 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 145,28 eur titulom porušenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď exekučný súd - Okresný súd Vranov nad Topľou nerozhodol v zákonnej 15 - dňovej lehote o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá mala za následok zbytočné prieskany v súdnom konaní a zasiahlo sa tým do majetkových práv žalobcu. Majetkovú škodu predstavuje náhrada istiny a príslušenstva, ktorá nemôže byť viac priznaná rozhodnutím súdu. Výška nemajetkovej ujmy predstavuje 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože len samotné konštatovanie porušenia práv pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na výkon exekúcie nemôže byť dostatočnou satisfakciou za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Krajský súd v Prešove rozhodnutím z 18.10.2012 vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania veci a vec prikázal Okresnému súdu Stará Ľubovňa.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Samotné podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné, pričom v konaní žalobca prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je záležitosťou žalobcu. Nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalobca dňa 23.4.2012 podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom už dňa 27.9.2012 podal žalobu na súd, takže žaloba bola podaná predčasne pred uplynutím 6 - mesačnej lehoty na prejednanie a rozhodnutie o predbežnom prerokovaní nároku žalobcu.

Žalovaný poukazuje na to, že rozhodnutie o udelení poverenia exekútora má 15 - dňovú lehotu, ale v zákone (Exekučný poriadok č. 233/1995 Z.z.) nie je uvedená lehota pre prípady neudelenia poverenia súdnemu exekútorovi. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku si vyžaduje osobitnú právnu úpravu, pokiaľ sa týka právnych vzťahov k spotrebiteľom. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na výkon exekúcie po 15 - dňovej lehote nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keďže nesprávny úradný postup možno vymedziť ako porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu. Lehota 15 dní z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15 - dňová lehota sa týka len prípadov udelenia poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Neboli ani konštatované prieťahy v konaní právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, či Ústavného súdu SR, čím by bolo konštatované porušenie práv na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázať, že žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pretože Okresný súd Vranov nad Topľou nerozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v 15 - dňovej lehote, vyplývajúcej z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Podľa súdu nemožno všeobecné rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup. 15 - dňová zákonná lehota na vydanie poverenia je výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v prípade, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení účinnom od 1.1.2013), pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Za nesprávny úradný postup nemožno považovať nesprávnou aplikáciu právnych predpisov, teda preskúmavanie exekučných titulov, v tomto prípade rozhodcovského rozsudku, ktorý viedol k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Exekučný súd je ex offo povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, a ak zistí rozpor exekučného titulu, resp. návrhu so zákonom, žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nevyhoví a návrh zamietne. Keď súd mal z úradnej moci preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku a nekalú povahu rozhodcovskej doložky, tak nedošlo k porušeniu povinnosti súdom.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, a to existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Nesprávnosť úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal, takže žalobca neunesol dôkazné bremeno. Žalobca nepreukázal existenciu jednak dlžníka, ani nevymožiteľnosť pohľadávky. Žalobca ešte môže získať iným spôsobom exekučný titul. Súd nevidí dôvod priznať nemajetkovú ujmu vo výške 20% z istiny a príslušenstva. Keďže nebol preukázaný vznik škody ako základ nároku, súd zamietol návrh, keďže nebol preukázaný nesprávny úradný postup.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania. Žalovaný si náhradu trov konania nežiadal, takže úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca. Žiadal rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Súd pri rozhodovaní bol „inšpirovaný“ § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnych skutočností a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a až po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Keď sú súdy pri rozhodovacej činnosti viazané zákonom, Ústavou, či medzinárodnými zmluvami, tak ani súd nemohol interpretovať § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom až novelou zákona č. 412/2012 Z.z. a aplikovať princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd zamietol nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pre značnú nedôveryhodnosť údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis a mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nič nemôže zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonných lehôt. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces je neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňuje mimosúdny faktor, napríklad nárast trestnoprávnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a podobne. Ak súdy neprijmú primerané opatrenia, môže vzniknúť kritická situácia, ale to nemôže byť na ťarchu žalobcu.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia, a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd skúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Exekučný súd z úradnej moci podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku má skúmať žiadosť o udelenie poverenia, čo sa limituje 15 - dňovou lehotou na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. V exekučnej veci Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 3Er/845/2010 bola vedená exekúcia žalobcom ako oprávneným proti povinnému I. Q. na vymoženie zmenkovej sumy 140,- eur s príslušenstvom. Okresný súd žiadosť o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému zamietol uznesením zo dňa 7.1.2011 a ďalším uznesením zo dňa 30.3.2011 exekúciu zastavil. Toto rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné dňom 27.4.2011. Ak je daná povinnosť exekučných súdov z úradnej moci preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tak lehota 15 dní pre vydanie poverenia platí len v prípade vydania poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, ale táto lehota neplatí v prípadoch zamietnutia žiadostí o udelenie poverenia. Keď súd neudelil poverenie súdnemu exekútorovi a neskôr exekúciu zastavil, vychádzal z neprijateľnosti dojednania rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských zmluvách, preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol. 15 - dňová lehota nie je ustanovená pre prípad, keď súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom. Nedodržanie 15 - dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia o nevyhovení návrhu súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo porušením práva oprávneného, ak pre prípady neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie nie je zákonom - Exekučným poriadkom stanovená lehota, aj keď sa žalobca domnieva a čaká, že v takomto prípade by mala platiť 15 - dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia. Ak takáto lehota na zamietnutie žiadosti na udelenie poverenia z Exekučného poriadku nevyplýva, nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenie úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. Ak § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. udelil právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom tomu, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda, a keď takáto podmienka nároku na náhradu škody nie je osvedčená žalobcom a nedá sa konštatovať nesprávny úradný postup, potom rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ žalobu zamietol.

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípadoch, že takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak neexistuje v Exekučnom poriadku lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody, ak nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody 726,42 eur ako istinu a príslušenstvo, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu, založeného zmluvou o úvere. Sám žalobca je príčinou toho, že v exekučnom konaní sa nemohol domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu s dlžníkom ako povinným. On bol príčinou toho, že v exekučnom konaní exekučný súd zistil neplatnú rozhodcovskú doložku a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodnúť o nároku žalobcu ako oprávneného. Takáto chyba oprávneného nemôže byť na ľarchu exekučného súdu, ktorý robil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Preto rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Ak si žalobca uplatňuje nemajetkovú ujmu v rozsahu 20 % z uplatňovanej sumy, a to 145,28 eur, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže zakladať nárok na nemajetkovú ujmu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. V zhode so súdom prvého stupňa odvolací súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočných prietáhov. Potom ani nevzniká nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v lehote 15 dní nemôže byť tou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky, ktorá zabezpečuje úver, a to iným spôsobom ako výkonom rozhodnutia. Preto ani z tohto dôvodu nevzniká žalobcovi nárok na uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako správne aj vo výroku o náhrade trov konania. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov súdneho konania. Žalovaný ako úspešný účastník si náhradu trov konania nežiadal. Preto s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. nemohol ani okresný súd priznať náhradu trov prvostupňového konania žalovanému.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli. Preto úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.